

ERHVERVSSTYRELSEN

MILJØVURDERING AF LANDSPLANDIREKTIV 2019 FOR UDVIKLINGSOMRÅDER I KYSTNÆRHEDSZONEN

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE

INDHOLD

1	Indledning	1
2	Integration af miljøhensyn i landsplandirektivet	2
3	Høringssvar	3
4	Alternativer	5
5	Overvågning	6

1 Indledning

Forslag til landsplandirektiv for udviklingsområder i kystnærhedszonen er omfattet af krav om miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1. Der er derfor udarbejdet en miljøvurderingsrapport i forbindelse med udarbejdelse af landsplandirektivet.

Landsplandirektiv for udviklingsområder i kystnærhedszonen har været i offentlig høring fra 21. januar til 18. marts 2019.

Ifølge miljøvurderingslovens § 13, stk. 2, skal der i forbindelse med det endeligt vedtagne landsplandirektiv udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som:

- > beskriver hvordan miljøhensyn er integreret i landsplandirektivet,
- > hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,

PROJEKTNR.

A108774

DOKUMENTNR.

VERSION

3.0

UDGIVELSESDATO

21.03.2019

BESKRIVELSE

Sammenfattende redegørelse

UDARBEJDET

STHZ

KONTROLLERET

SORH/UKJ

GODKENDT

STHZ

- > hvorfor det godkendte eller vedtagne landsplandirektiv er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- > hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af landsplandirektivet.

2 Integration af miljøhensyn i landsplandirektivet

Miljøvurderingen er udarbejdet med henblik på at dokumentere inddragelse af miljøhensyn i landsplandirektivet. Miljøhensyn har været inddraget allerede i forbindelse med udarbejdelsen af landsplandirektivet, hvor der er gennemført vurderinger af den miljømæssige påvirkning og foretaget geografisk afgrænsning af udviklingsområderne med henblik på at beskytte natur- og landskabsinteresserne.

Det fremgår af miljøvurderingen af landsplandirektivet, at landsplandirektivet ikke forventes at medføre en væsentlig påvirkning på følgende vurderede miljøfaktorer: biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen og menneskers sundhed, jordarealer, vand, luft og klima, materielle goder, landskab, kulturarv og større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker.

Påvirkningen af den biologiske mangfoldighed vurderes at være lav og uden væsentlig betydning, da udviklingsområderne er udpeget i områder uden særlige natur- og miljøinteresser, og udviklingsområdernes størrelse vurderes at være lille i forhold til den samlede størrelse af kystnærhedszonen. I forbindelse med den enkelte kommunes planlægning af udnyttelse af det enkelte udviklingsområde, skal kommunerne tage stilling til, hvorvidt planlægningen for områderne kan medføre en påvirkning af biologisk mangfoldighed, flora og fauna. Kommunernes planlægning for udviklingsområder skal ske parallelt med kommunernes udpegning af Grønt Danmarkskort, og kommunernes udpegning af udviklingsområder i kommuneplanen vil ikke kunne indeholde områder, som indgår i Grønt Danmarkskort.

Det vurderes, at påvirkningen af befolkningen og menneskers sundhed vil være uden væsentlig betydning, da den forventede jobskabelse ikke forventes at have et omfang, der vil have afgørende betydning for beskæftigelsen. Samtidig forventes der heller ikke at være en væsentlig begrænsning af befolkningens adgang til rekreative arealer og kystzonen, og endelig forventes den forøgede aktivitet i områderne ikke at medføre nogen væsentlig påvirkning af menneskers sundhed.

Det vurderes, at påvirkningen af jordarealerne vil være uden væsentlig betydning, da udviklingsområderne omfatter en meget beskedent andel af den samlede kystnærhedszone.

Det vurderes, at påvirkningen af vand, luft og klima på nuværende tidspunkt er uden væsentlig betydning, da udviklingsområderne vil omfatte en ikke væsentlig andel af den samlede kystnærhedszone.

Det vurderes, at påvirkningen af materielle goder vil være uden væsentlig betydning. I enkelte områder og på nogle afgrænsede arealer inden for disse

områder vil risikoen for kysterosion og oversvømmelse være en problemstilling, som skal håndteres i den efterfølgende kommunale planlægning.

Det vurderes, at den landskabelige påvirkning vil være begrænset og uden væsentlig betydning, da udpegningen er baseret på en analyse af landskab, og da udviklingsområderne er placeret uden for områder med særlige landskabsinteresser. Den visuelle påvirkning af landskabet vurderes at være ubetydelig, da kun få udviklingsområder er beliggende helt ud til kysten.

Udnyttelsen af de umiddelbare rettigheder i udviklingsområderne kan medføre en lokal påvirkning af kulturarv og kirkelige omgivelser, men omfanget af mulige påvirkninger af kulturarv er ikke kendt på vurderingstidspunktet. Der kan derfor ikke gennemføres en egentlig vurdering af denne mulige påvirkning. Denne mulige påvirkning bør håndteres i forbindelse med den efterfølgende kommunale planlægning for udviklingsområder.

Det vurderes, at risikoen for katastrofer og ulykker er lav og uden væsentlig betydning, da kun få af udviklingsområderne er beliggende ud til kysten eller i lavtliggende områder, hvor der kan være risiko for kysterosion og oversvømmelse. For de områder, hvor der er risiko for kysterosion og oversvømmelse, skal dette håndteres i den efterfølgende kommunale planlægning.

Miljøvurderingen konkluderer, at flere planlagte ændringer inden for kystnærhedszonen kan medføre en kumulativ påvirkning. Der foretages flere ændringer af kystnærhedszonen inden for den samme kommune, og med den moderniserede planlov er der åbnet op for flere udviklingsmuligheder inden for kystnærhedszonen, herunder omplacering og udlæg af nye sommerhusområder, overførsel af eksisterende sommerhusområder til byzone, oprydning i uaktuelle arealreservationer og en evt. ny forsøgsordning for kyst- og naturturisme med mulighed for mellem 0 og 15 forsøgsprojekter. Samlet set vil de nye ændringer betyde, at en større del af kystnærhedszonen potentielt kan bebygges.

3 Høringssvar

Der er indkommet 36 høringssvar i forbindelse med offentlighedsfasen. 5 høringssvar vedrører miljøvurderingen.

Danske Landskabsarkitekter påpeger, at det i miljøvurderingen er konkluderet, at udviklingsområderne udgør en forsvindende del af det samlede kystnære areal. Danske Landskabsarkitekter mener, at dette muligvis kan være gældende i første runde, men da der er tale om en ny udpegningsrunde allerede i 2019, vil dette argument ikke fortsat være aktuelt. Derfor må der fremtidigt være et krav til beskrivelse af eventuelle afværgeforanstaltninger og fordele for natur og landskab.

Udlæg af nye udviklingsområder i en ny udpegningsrunde i 2019 kan først miljøvurderes i forbindelse med udstedelse af et nyt landsplandirektiv. Eventuelle krav til afværgeforanstaltninger i forbindelse hermed, kan derfor først fastlægges, når de endelige udpegningskendes.

Et hørings svar påpeger, at området Dyrhave i Aabenraa Kommune, som er udpeget som udviklingsområde, uden nogen nærmere miljøvurdering nedgraderes ved ophævelse af tidligere bevaringsværdigt landskab og ved ophævelse af området som økologisk forbindelse.

Det er fastlagt i landsplandirektiv for udviklingsområder i kystnærhedszonen, at i de tilfælde, hvor der i et udviklingsområde findes bevaringsværdigt landskab, større sammenhængende landskaber eller naturinteresser, der indgår i Grønt Danmarkskort, skal kommunalbestyrelsen vurdere, om udpegningen i kommuneplanen skal ophæves. I den forbindelse skal kommunen inddrage anbefalinger fra de lokale naturråd, så det sikres, at de grønne interesser kan varetages ved en ændret udpegnings. Udviklingsområderne er lokaliserede/udpegede uden for områder med særlige natur- og miljøinteresser. Således findes der ikke Natura 2000-områder og arealer, som er omfattet af strandbeskyttelseslinjen inden for udviklingsområderne. Endvidere gælder udpegningen af udviklingsområder ikke for de arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper.

Udpegningen af udviklingsområder i landsplandirektivet kan være helt eller delvist betinget af, at der sker en ophævelse af den gældende udpegnings i kommuneplanen som Grønt Danmarkskort eller områder med landskabelige værdier. Endelig sker udpegningen af udviklingsområder parallelt med kommunernes udpegnings af Grønt Danmarkskort, og det er således en betingelse, at der skal foreligge en endeligt vedtaget og offentliggjort planlægning for Grønt Danmarkskort for den pågældende kommune, før udpegningen af udviklingsområder i en kommune træder i kraft.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at der udarbejdes en miljøvurdering, som forholder sig til de enkelte udviklingsområder og den kumulative effekt på lokalt/kommunalt plan af flere udviklingsområder. En miljøvurdering bør tage udgangspunkt i de konkrete områder, der ansøges om, og områderne bør vurderes faktisk på baggrund af kendt viden og forventninger til fremtiden.

Landsplandirektiv for udviklingsområder i kystnærhedszonen er et nationalt plandokument, som er udarbejdet med udgangspunkt i planlovens bestemmelser om udvikling inden for kystnærhedszonen, hvorfor miljøvurderingen er gennemført på nationalt niveau med udgangspunkt i hele kystnærhedszonen. Der er ikke gennemført en vurdering af påvirkningen af de enkelte udviklingsområder, men derimod en samlet vurdering af påvirkningen af samtlige udpegninger under ét. Udviklingsområderne vurderes under ét, da der er stor variation i andelen af udviklingsområder inden for de enkelte kommuner, og fordi landsplandirektivet alene danner rammerne for den fremtidige planlægning i kommunerne. De konkrete tiltag inden for de enkelte udviklingsområder vurderes derfor først i forbindelse med den efterfølgende kommune- og lokalplanlægning.

Miljøvurderingen indeholder en vurdering af den kumulative effekt på de kommuner, hvori der er flere udviklingsområder. Det fremgår af miljøvurderingen, at flere planlagte ændringer i kystnærhedszonen, som er beliggende inden for den samme kommune, kan medføre kumulative effekter og det kan på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at fremtidige ændringer i arealanvendelsen kan udgøre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Akademiraadets Landskabsudvalg peger på, at det i miljøvurderingen er beskrevet, at udviklingsområderne samlet set vil omfatte mindre end 1 % af hele landets kystnærhedszone og mindre end 2 % af kystnærhedszonen i de 16 berørte kommuner tilsammen. Akademiraadets Landskabsudvalg mener, at en sådan kvantitativ vurdering er helt uden værdi som redskab, når der skal udvikles nationale retningslinjer for kommunernes forvaltning og planlægning.

Miljøvurderingen af landsplandirektivet er gennemført på nationalt niveau, hvorfor vurderingen af andelen af udviklingsområder set i forhold til den samlede kystnærhedszone må antages at være en relevant betragtning. Vurderingen indgår som en del af den samlede miljøvurdering for at give et billede af landsplandirektivets omfang. Udviklingsområder er områder i kystnærhedszonen, hvor kommunerne får større adgang til at planlægge for udvikling af byer og landsbyer samt give tilladelse til virksomheder og anlæg svarende til reglerne, der i øvrigt gælder i landzone

Akademiraadets Landskabsudvalg mener, at miljøvurderingens konklusion om, at den visuelle påvirkning af landskabet vurderes at være ubetydelig, da kun få udviklingsområder er beliggende helt ud til kysten, er et eklatant eksempel på, at miljøvurderingen ikke kan bruges som et værktøj, der konstruktivt kan sige noget om en fremadrettet æstetisk tilstand, der endnu ikke er skitseret eller præciseret.

Miljøvurdering af Landsplandirektiv for udviklingsområder i kystnærhedszonen har til hensigt at vurdere landsplandirektivets miljømæssige påvirkning på nationalt niveau. De konkrete ønsker til fremtidige funktioner, byggeprojekter mv. kendes ikke på nuværende tidspunkt, hvorfor den fremadrettede æstetiske tilstand af udviklingsområderne først vil kunne miljøvurderes, når landsplandirektivets nye muligheder udmøntes i konkrete tiltag i de efterfølgende kommune- og lokalplaner.

Landbrug & Fødevarer mener, at miljøvurderingsrapportens vurdering af de mulige kumulative effekter bør skærpes. Samtidig mener Landbrug & Fødevarer, at Aalborg og Mariagerfjord kommuners udpegninger af henholdsvis 39 og 19 udviklingsområder vil udgøre en væsentlig påvirkning.

Det fremgår af miljøvurderingsrapporten, at der kan forventes en kumulativ påvirkning som følge af en række nye ændringer i kystnærhedszonen samt udpegnings af flere udviklingsområder, som er beliggende i samme kommune. Det vurderes, at det på nuværende tidspunkt ikke kan udelukkes, at fremtidige ændringer i arealanvendelsen kan udgøre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

4 Alternativer

Der har ikke været undersøgt andre alternativer i forbindelse med udarbejdelsen af Landsplandirektiv for udviklingsområder i kystnærhedszonen.

0-alternativet udgøres af den situation, hvor landsplandirektivet ikke ville blive vedtaget, og der således ikke ville blive udpeget udviklingsområder i kystnærhedszonen. Såfremt landsplandirektivet for udpegnings af udviklingsområder i kystnærhedszonen ikke træder i kraft, vil de af mulighederne for yderligere

bebyggelse i kystnærhedszonen beskrevne miljøpåvirkninger ikke finde sted. De væsentligste miljøpåvirkninger identificeret i miljøvurderingen er af overordnet karakter, og en væsentlig del af miljøpåvirkningerne vil kunne imødegås i den efterfølgende kommune- og lokalplanlægning og gennem den efterfølgende godkendelses- og miljøvurderingsproces.

5 Overvågning

I henhold til § 14 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter skal myndigheden overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planens eller programmets gennemførelse.

Forslaget til Landsplandirektivet vil ikke i sig selv medføre væsentlig indvirkning på miljøet, men de tiltag og projekter, som muliggøres, kan påvirke miljøet. Miljøvurderingen viser, at de nye muligheder kan medføre påvirkninger af miljøet som følge af kumulative effekter, når der udføres flere planlagte ændringer inden for kystnærhedszonen. Omfanget af påvirkningerne kan først vurderes endeligt, når landsplandirektivets nye muligheder udmøntes i mere detaljerede planer.

De miljømæssige påvirkninger, som er påvist i miljøvurderingen, vurderes ikke at være så væsentlige, at der er behov for særskilt overvågning. Påvirkningerne vil blive overvåget af kommunerne i forbindelse med de efterfølgende planlægningsopgaver.